

FGU Danmark
Ny Vestergade 17
1471 København K.

Høje-Taastrup, den 27. august 2020

Udkast til medlemsforslag fra bestyrelsen i FGU-Skolen Øst til generalforsamlingen i FGU Danmark 2020

Bestyrelsen for FGU-Skolen Øst stiller hermed som forslag til FGU Danmark, at foreningen på vegne af de 27 FGU-institutioner indleder dialog med Børne- og Undervisningsministeriet og aftalekredsen bag aftalen om "Bedre veje til uddannelse og job" fra oktober 2017, om følgende væsentlige udfordringer i institutionernes økonomiske etablerings- og driftsvilkår:

1. Den aktuelle taxameter- og tilskudsmodel for FGU-institutionerne
2. Institutionernes aktuelle bygningskapacitet og konsekvenserne af bygningsoverdragelsen ved fusionen
3. Den øgede risiko for indtægtstab ved produktionsnedgang som følge af elevnedgang eller eksempelvis regeringsbestemt nedlukning af institutionerne på grund af Covid-19
4. Kompensationsmuligheder for gæld overtaget i forbindelse med fusionen

I det følgende uddybes de enkelte punkter med en generel betragtning om FGU-sektorvilkårene, og en specifik beskrivelse af de økonomiske udfordringer for FGU-Skolen Øst i relation til de enkelte punkter i forslaget.

Ad 1 – Taxameter- og tilskudsmodellen for FGU-institutionerne

Bestyrelsen oplever generelt en disharmoni mellem den politiske intention med FGU som en individuelt forberedende grunduddannelse for unge med behov for udvikling af faglige, personlige eller sociale kompetencer og institutionernes økonomiske grundlag for at efterleve intentionen og de politiske mål. At den aktuelle taxameter- og tilskudsmodel ikke tager afsæt i den store differentiering af de unges behov, men derimod er baseret på et "enhedstaxameter", hvor den enkelte elev udløser et samlet taxameter uanset hvilke forudsætninger og udviklingsbehov eleven har.

Dermed risikerer elever med mindre udfordringer at komme til at betale en høj pris for, at skolen/institutionen skal anvende flere ressourcer på elever med flere udfordringer og især på elever med særligt behov for støtte.

Følgende udfordringer ses tydeligst i den aktuelle taxametermodel

- At grundtilskud alene ydes til en skole med udbud af alle 3 spor, og at en skole hvor institutionen med udgangspunkt i aktuelt elevgrundlag og med bæredygtig drift for øje kun udbyder 2 spor ikke modtager grundtilskud, og dermed ikke vil have mulighed for en bæredygtig drift, og vil risikere at blive lukket efter de første 4 års indfasningsperiode.

For FGU-Skolen Øst kan dette betyde en fremtidig udfordring idet ikke alle institutionens nuværende 4

skoler nødvendigvis vil have grundlag for et bæredygtigt udbud af alle 3 spor efter de 4 første års indfasningsperiode. Således tegner der sig et billede af, at institutionen for at opnå en rentabel og ansvarlig anvendelse af lærerressourcerne kan være tvunget til at gennemføre dele af undervisningen i AGU-sporet ved at sammenlægge undervisningen mellem 2 af institutionens skoler, og dermed på sigt risikere at reducere antallet af spor på en af skolerne.

Med den nuværende tilskudsmodel kan institutionen være tvunget til at opretholde alle 3 spor på en skole, hvor der er kun et bæredygtigt udbudsgrundlag af de 2 af sporene (PGU og EGU) men ikke AGU.

- At der ikke i tilskudsmodellen er taget højde for den meget differentierede bygningsmasse som institutionerne har fået overdraget ved fusionen, og der dermed ikke er mulighed for at søge om forhøjet bygningstaxameter ved omkostninger der ligger ud over den aktuelle markedsværdi. Dette giver sektoren meget uens driftsvilkår og betyder allerede nu risiko for forringelse af undervisningskvaliteten, idet uforholdsmæssigt høje bygningsomkostninger skal dækkes af det samlede taxameter.

For FGU-Skolen Øst har bygningsoverdragelsen i flere af de 5 kommuner medført store økonomiske udfordringer, idet institutionen har overtaget lejemål og ejede bygninger med store vedligeholdelsefterlæb samt lejemål med et huslejeniveau som langt overstiger både anvendelses- og markedsværdien

- At der ikke er afsat midler eller et særligt taxameter / kompensationsmulighed for støtte til elever med ordblindhed eller andre funktionsned sættelser, eller til elever med behov for specialpædagogisk støtte i FGU (studiestøttetimer, mentorstøtte og lignende) på lige fod med øvrige ungdomsuddannelser. Alle disse særlige støtteforanstaltninger skal (med undtagelse af fysiske hjælpemidler) også dækkes af det samlede taxameter, som ikke tager højde for, at eleverne i FGU ofte har haft kompenserende og specialpædagogiske tiltag i grundskolen eller på andre uddannelsesinstitutioner før de startede i FGU.

For FGU-Skolen Øst har disse udfordringer betydet, at økonomien det første år har været særligt belastet, idet unge fra flere af kommunerne har haft behov for studiestøtte for at kunne gennemføre forløbet i FGU på den tid der er fastsat i elevens uddannelsesplan. FGU-Skolen Øst vil med den nuværende tilskudsmodel, og det manglende taxameter til dækning af omkostningerne til støtte til denne gruppe elever, på sigt have vanskeligt ved at sikre den fornødne støtte til elever med særlige behov. FGU-institutionen er løbende i dialog med Kommunal Ungeindsats i de fem kommuner i institutionens dækningsområde om denne fælles udfordring.

- At der i den aktuelle kommunale medfinansiering af FGU-taxameteret ikke er taget højde for, at et forløb i FGU kan strække sig over 2 år (og i nogen tilfælde længere), og det derfor kan være vanskeligt for kommunerne at budgettere tilstrækkeligt til at elever kan være i FGU i 2 år. Vi ser i alle institutioner en tendens til at der målgruppevurderes til FGU med udgangspunkt med den unges behov for udvikling af kompetencer, men at udmøntningen af uddannelsesplanen ikke altid står mål med behovet for tid udover et år.

For FGU-Skolen Øst har dette betydet, at der i forbindelse med lukningen af skolerne på grund af Covid-19 har været behov for at forlænge en del elevers uddannelsesplan. Andre elever har haft behov for forlængelse idet den oprindelige uddannelsesplan fra KUI har været for ambitiøs i forhold til den

enkelte unges progressionsmuligheder og forudsætninger i det første år af FGU hvor alt har været nyt. Kommunerne har ikke haft mulighed for at budgettere tilstrækkeligt i det første år, og vi ser derfor i flere kommuner en vigende elevtilgang og et fald i antallet af målgruppevurderede unge til FGU i år 2.

For at sikre at FGU fortsat kan være et attraktivt tilbud for kommunerne er det væsentligt for FGU-institutionerne, at kommunerne kompenseres for en evt. stigende sats som følge af forslaget.

Ad 2 – Bygningskapacitet og konsekvenser af bygningsoverdragelse ved fusionen

Bestyrelsen oplever store udfordringer med tilpasning af bygningsmassen i FGU-institutionerne. Primært fordi kravet til undervisningsfaciliteterne langt overstiger kravene i de tidligere produktionsskoler og VUC'er, og især fordi der med den kommunalt differentierede målgruppe kan være store forskydninger i kapacitetsbehovet fra kommune til kommune – og dermed for FGU-institutionerne fra skole til skole (udbudssteder).

Ved fusionen og institutionsdannelsen er der ikke taget højde for disse bygningsmæssige forhold, hvilket for alle institutioner betyder udfordringer med at få bygningsomkostningerne dækket af det aktuelle taxameter. Der blev eksempelvis ved Erhvervsskolers, Gymnasiers og VUC'ers overgang til selveje lavet en grundig analyse af sektorernes bygningsmasse.

Dette er ikke sket i forbindelse med etableringen af FGU, og det opfordrer vi til at FGU Danmark og STUK tager fat på hurtigst muligt.

For FGU-Skolen Øst har bygningsoverdragelsen i flere af de 5 kommuner medført store økonomiske udfordringer, idet institutionen har overtaget lejemål og ejede bygninger med store vedligeholdelseefterslæb samt lejemål med et huslejeniveau som langt overstiger både anvendelses- og markedsværdien.

Endvidere har FGU-Skolen Øst overtaget bygninger/lejemål som er helt uegnet til FGU's formål, og er derfor allerede i det første leveår tvunget til at flytte en skole, og dermed skulle erhverve nyt og dyrere lejemål eller selv finansiere købet af en egnet bygning i en enkelt kommune for dermed at kunne leve op til lokalekravene.

Ad 3 – Risiko for produktions- og indtægtstab ved elevnedgang og/eller skolelukning pga. Covid-19

Alle tidligere produktionsskoler havde som udgangspunkt en egenproduktion som på forskellig vis har bidraget til skolernes drift. Ved fusionen er alle disse produktionsværksteder overdraget til FGU, og en del værksteders produktion er baseret på et tilstrækkeligt antal elever for at opretholde produktionen.

Der er ikke taget højde for eksempelvis kravet om daglig produktion af mad til alle elever, og særligt værkstederne i det faglige tema "Mad og Ernæring" har et højt dagligt produktionskrav som ikke alene kan baseres på tilstedeværende elever. Hvis der eksempelvis ikke er tilstrækkelig søgning til dette faglige tema kan en institution være tvunget til enten at ansætte yderligere personale eller at købe mad ude fra.

Vi opfordrer derfor til at der etableres en kompensationsmulighed for de særlige økonomiske udfordringer og risici der er knyttet til et dagligt produktionskrav. Vi mener ikke at taxameterkonstruktionen i tilstrækkeligt omfang understøtter den del af FGU-skolernes økonomiske grundvilkår.

FGU-Skolen Øst har i forbindelse med fusionen overtaget driften af et kursus- og konferencecenter, som på grund af den regeringsbestemte nedlukning og det efterfølgende forsamlingsforbud har været alvorligt ramt af produktions- og omsætningstab.

Som statslig selvejende institution er FGU-institutionerne ikke omfattet af de regeringsbestemte hjælpepakker, som elles havde til hensigt at kompensere branchens omfattende tab i foråret og sommeren 2020.

Vi kan imødesee en stor økonomisk udfordring ved at genskabe en bæredygtig drift i en sådan produktion, når eleverne hjemsendes og det samtidigt ikke er muligt at opretholde eller genskabe den budgetterede aktivitet. At institutionen driver et kursuscenter er naturligvis institutionens egen beslutning, men den socialøkonomiske og pædagogiske indsats kan blive bragt i fare ved en fremtidig lukning eller en generel nedgang i elevantallet.

Ad 4 – Kompensationsmuligheder for gæld overtaget i forbindelse med fusionen

FGU-institutionerne er etableret i september 2018 på baggrund af en KKR-styret proces i foråret 2018 med forventning/krav om en senere fusion af tidligere private selvejende institutioner med meget forskelligt økonomiske grundlag og egenkapital.

Først i forbindelse med godkendelsen af institutionernes midlertidige åbningsbalance pr. 1. august 2019 på baggrund af de tidligere produktionsskoler årsregnskab for 2018, og endnu senere på baggrund af periode-regnskabet for de 7 første måneder af 2019 kendte institutionerne det reelle fusionsgrundlag.

Dermed er fusionerne i FGU-sektoren ikke sket med udgangspunkt i en bestyrelsesbeslutning på et oplyst grundlag, hvor bestyrelsen har haft mulighed for at analysere økonomien i den enkelte fusionspartner før beslutning om en evt. fusion.

Fusionen gennemtvinges lovgivningsmæssigt med hjemmel i en lov fra 8. juni 2018, men fusionsgrundlaget kendes først mere end et år efter beslutningen. Dette betyder for mange institutioner, at institutionerne er født med store økonomiske udfordringer, som bestyrelsen herefter må finde løsninger på inden for den i forvejen trængte driftsøkonomi.

For FGU-Skolen Øst har fusionen med en af de tidligere produktionsskoler betydet, at institutionen efter kun 4 måneders drift er erklæret nødlidende og sat under skærpet økonomisk og administrativt tilsyn som følge af en omfattende – og for bestyrelsen ukendt – gæld i den tidligere produktionsskole.

At ministeriet er trådt hjælpende til på en række områder i forbindelse med afdækning af de forhold, der har medført gælden, er naturligvis positivt, men at institutionen selv skal låne penge af ministeriet for at betale gælden efter den tidligere produktionsskole betyder, at institutionen må påregne at være under genopretning og skærpet tilsyn i en lang årrække. Og dermed stækkes institutionens udviklingsmuligheder betydeligt.

Bestyrelsen for FGU-Skolen Øst mener at det er helt afgørende for FGU-institutionernes mulighed for at efterleve intentionerne bag uddannelseskonstruktionen, at ovenstående problematikker løses hurtigt. De unge fortjener det og samfundet behøver det.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen for FGU-Skolen Øst